

**Niet-bindende uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2015-169
d.d. 15 juni 2015**

**(mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter, mr. E.L.A. Van Emden en prof. mr. M.L. Hendrikse,
leden en mr. M. van Pelt, secretaris)**

Samenvatting

Consument heeft een woonhuisverzekering via een Gevolmachtigde gesloten met acht Verzekeraars als risicodragers. Nadat een bijgebouw is afgebrand claimt Consument een schade van circa € 300.000,- bij Verzekeraars. Verzekeraars hebben de claim bestreden, omdat in het bijgebouw een hennepkwekerij zat. Verzekeraars stellen dat Consument deze risicowijziging op grond van de polisvoorwaarden tijdig had moeten melden aan Verzekeraars. Consument heeft daarna een beroep op vernietiging van de risicowijzigingsclausule in de algemene voorwaarden gedaan, omdat de voorwaarden niet op de juiste wijze elektronisch ter beschikking waren gesteld. Het is niet komen vast te staan dat Consument door de aanvraag heeft ingestemd met de algemene voorwaarden, omdat het aanvraagformulier niet meer voorhanden was. Ook is niet komen vast te staan dat de hyperlink werkte en de algemene voorwaarden in pdf-formaat waren aangeboden en op te slaan waren. De vordering is (niet-bindend) toegewezen. Consument had nog gesteld dat hij niet op de hoogte was van de hennepkwekerij, maar die vraag kwam niet meer aan de orde. De illegale status van de hennepkwekerij is in deze kwestie juridisch gezien niet van belang. De officier van justitie is niet tot strafrechtelijke vervolging van de consument voor het telen van hennep overgegaan, omdat daarvoor onvoldoende overtuigend bewijs aanwezig werd geacht.

Consument,

tegen

1. Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij 'Zevenwouden' U.A., gevestigd te Leeuwarden;
2. Achmea Schadeverzekeringen N.V., gevestigd te Apeldoorn, mede handelend onder de naam 'Avero Achmea';
3. ASR Schadeverzekering N.V., gevestigd te Utrecht;
4. Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te Den Haag;
5. Delta Lloyd Schadeverzekering N.V., gevestigd te Amsterdam;
6. N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij, gevestigd te Nijmegen;
7. AEGON Schadeverzekering, gevestigd te Den Haag;
8. REAAL, gevestigd te Zoetermeer.

hierna te noemen Verzekeraars.

en tegen

Friesland Bank N.V. gevestigd te Leeuwarden, hierna te noemen Tussenpersoon.

I. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

ten aanzien van dossier [nummer] tegen Verzekeraars:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consument met bijlagen, ontvangen op 17 april 2014;
- het verweerschrift van Verzekeraars van 6 juni 2014;
- de repliek van Consument van 23 juni 2014;
- de dupliek van Verzekeraars van 7 juli 2014;
- de bijlagen bij de brief van Consument van 30 januari 2015;
- de brief van Verzekeraars met bijlagen van 3 april 2015;
- de brief van Consument van 4 mei 2015.

ten aanzien van dossier [nummer 1] tegen Tussenpersoon:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consument met bijlagen, ontvangen op 17 april 2014;
- het verweerschrift van Tussenpersoon van 14 juli 2014;
- de repliek van Consument van 11 augustus 2014;
- de dupliek van Tussenpersoon van 26 augustus 2014;
- de pleitaantekeningen van Tussenpersoon van 19 januari 2015.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening (hierna: de Ombudsman) niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 19 januari 2015 te Den Haag en zijn aldaar verschenen.

Nadat de mondelinge behandeling had plaatsgevonden hebben de partijen in de zaak met Verzekeraars op verzoek van de Commissie bij genoemde brieven van respectievelijk 30 januari, 3 april en 4 mei 2015 nog nadere stukken in het geding gebracht respectievelijk daaromtrent hun standpunt kenbaar gemaakt

De Commissie zal onder verwijzing naar artikel 40.4 van haar Reglement uitspraak doen in een niet-bindend advies.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

- 2.1 Consument heeft met tussenkomst van Tussenpersoon en via Friesland Bank Assuradeuren als gevolmachtigde (hierna: Gevolmachtigde) per 1 augustus 2011 een woonhuisverzekering gesloten bij Verzekeraars. De verzekering is langs elektronische weg tot stand gekomen. Op de woonhuisverzekering zijn van toepassing verklaard de polisvoorwaarden Woonhuis FBWHS 2010-7. In deze Voorwaarden staat – voor zover relevant – het volgende.

“Artikel 1 Begripsomschrijvingen

(...)

1.3 Gebouw Onder gebouw wordt verstaan: de in de polis omschreven onroerende zaak met al wat volgens gebruikelijke opvattingen daarvan deel uitmaakt. Meeverzekerd zijn de bijgebouwen en terreinafscheidingen.

(...)

Artikel 2 Omvang van de verzekering

De in de polis omschreven gebouwen zijn verzekerd tegen de materiële schade, veroorzaakt door: een onverwacht plotseling van buiten komend onheil.

(...)

Artikel 20 Risicowijziging

20.1 Risicowijziging

Bij wijziging van bestemming of bouwaard van het gebouw op het risicoadres, anders dan hierna in lid 3 en lid 4 bedoeld, evenals indien het gebouw leeg komt te staan of wordt gekraakt, is de verzekeringnemer verplicht hiervan zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één maand na de wijziging, aan de maatschappij kennis te geven; de maatschappij heeft dan het recht wijzigingen van premie en/of voorwaarden vast te stellen.

20.2 Geen bericht risicowijziging

Indien de verzekeringnemer geen bericht van de risicowijziging heeft gedaan, wordt verzekeringsdekking geschorst één maand na het ingaan van de wijziging, onverminderd de verplichting van de verzekeringnemer tot betaling van premie, kosten en assurantiebelasting.

20.3 Externe verbouwing

(...)

20.4 Andere risico's

Voor andere risico's dan in lid 3 genoemd geldt bij externe verbouwing de verzekering externe verbouwing slechts voor de gedekte evenementen: brand, blikseminslag, ontploffing en luchtvaartuigen, tenzij anders is overeengekomen.”

- 2.2 Consument heeft met tussenkomst Tussenpersoon en via Gevolmachtigde per 1 augustus 2011 tevens een inboedelverzekering gesloten bij Verzekeraars. De verzekering is langs elektronische weg tot stand gekomen. Op de inboedelverzekering zijn van toepassing verklaard de polisvoorwaarden Inboedelvoorwaarden FBI 2011-9. In deze Voorwaarden staat – voor zover relevant – het volgende.

“Artikel 1 Begripsomschrijvingen

(...)

1.3 Inboedel 1. Onder inboedel wordt verstaan: alle roerende zaken behorende tot de particuliere huishouding van verzekeringnemer en zijn/haar gezin. (...)

Artikel 2 Omvang van de verzekering

De in de polis omschreven inboedel, aanwezig in het gebouw op het risicoadres, is verzekerd tegen de materiële schade, veroorzaakt door: een onverwacht plotseling van buiten komend onheil.

(...)

Artikel 22 Risicowijziging

22.1 Risicowijziging

Bij wijziging van bestemming of bouwaard van het gebouw op het risicoadres, anders dan hierna in lid 2 en lid 3 bedoeld, evenals indien het gebouw leeg komt te staan of wordt gekraakt, is de verzekeringnemer verplicht hiervan zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één maand na de wijziging, aan de maatschappij kennis te geven; de maatschappij heeft dan het recht wijzigingen van premie en/of voorwaarden vast te stellen.

22.2 Geen bericht risicowijziging

Indien de verzekeringnemer geen bericht van de risicowijziging heeft gedaan, wordt verzekeringsdekking geschorst één maand na het ingaan van de wijziging, onverminderd de verplichting van de verzekeringnemer tot betaling van premie, kosten en assurantiebelasting.

22.3 Andere risico's externe verbouwing

Voor andere risico's dan in lid 1 genoemd geldt bij externe verbouwing de verzekering slechts voor de gedekte evenementen: brand, blikseminslag, ontploffing en luchtvaartuigen, tenzij anders is overeengekomen.”

- 2.3 Door Verzekeraars is een niet ondertekend aanvraagformulier met datum 1-7-2013 (datum van printopdracht) overgelegd. Het originele ondertekende document is vernietigd. Hierop staat onder meer het volgende.

“Belangrijk

Door ondertekening van dit aanvraagformulier verklaart de aanvrager/kandidaatverzekeringnemer dat hij een verzekering wil sluiten tegen de in de overhandigde polisvoorwaarden omschreven dekking, en dat hij akkoord gaat met de toepasselijkheid van de daarbij behorende, en daarmee een geheel vormende, polisvoorwaarden.

(...)

[volgende pagina]

Friesland Bank Woonhuisverzekering (...)

Polisvoorwaarden FBA WHS 2010-7 (zie www.fba.nl/voorwaarden: op verzoek sturen wij u een papieren versie toe)”

- 2.4 Op 26 juli 2012 is brand uitgebroken in het bijgebouw naast het woonhuis van Consument, waardoor dit gebouw teniet is gegaan.
- 2.5 Op 9 oktober 2012 heeft het expertisebureau Biesboer Expertise B.V. aan Gevolmachtigde onder meer het volgende gerapporteerd.

“4.3 Gesprek met [X] (getuige)

Op 24 augustus 2012 werd door rapporteur [Y] een gesprek gevoerd met de heer:

[X] (...)

Van dit gesprek is een gespreksnotitie vervaardigd, welke als bijlage E bij dit rapport is gevoegd. Kort samengevat deelde de heer [X] mede dat:

- hij op 27 juni en 28 juni 2012 werkzaamheden had uitgevoerd op het erf van de heer [Z];
- hij op het erf tussen de woning en de loods een “henneplucht” had geroken en
- hij enige dagen later de heer [Z] hierover had aangesproken en deze hem had gezegd hier niets vanaf te weten.

Rapporteur [Y] heeft de heer [X] verzocht de door hem verstrekte informatie in een door hem te ondertekenen verklaring te mogen verwerken. De heer [X] deelde mede eigenlijk niet met zijn personalia in een rapportage vermeld te willen worden en wenste derhalve ook geen verklaring te ondertekenen.

(...)

6. Samenvatting en conclusie

(...)

Resumerend wordt dan ook gesteld, de oorzaak van de brand in technische zin niet meer kon worden vastgesteld. (...)

Het is gezien de gedurende de expertise gedane bevindingen zeer wel mogelijk te achten, dat de brand in causaal verband staat met de aanwezigheid van een hennepkwekerij op de zolder van de loods. Immers de aanwezigheid van een hennepkwekerij geeft een aanzienlijke verzwarende invloed op het risico voor het ontstaan van een brand. Vanwege de destructie echter geen concrete sporen c.q. relatie kon worden aangetoond.“

Bij het rapport is gevoegd een ondertekende verklaring van Consument van 21 augustus 2012. Hierin staat onder meer het volgende.

“Op het moment van aankoop was er geen sprake van een verhuursituatie. (...) De loods is enkel door mij gebruikt voor opslag van bouwmaterialen en huisraad. Ongeveer vier jaar geleden heb ik de loods ongeveer 9 maanden verhuurd aan de heer [A] voor particuliere opslagdoeleinden. (...) In maart 2012 melde zich ene heer [B] of [C] als huurder voor de loods. (...) Hij zou de opslag voor bouwmaterialen gaan gebruiken. (...)

De laatste huurder van het appartement was [V]. (...) heb ik hem het appartement per september 2011 verhuurd (...).”

- 2.6 Op 17 oktober 2012 heeft het expertisebureau Gorissen & Van der Zande Schadeonderzoek B.V. aan Consument onder meer het volgende gerapporteerd.

“1. Verloop van het onderzoek

In het kader van uw opdracht werd op 10 oktober 2012 ter plaatse een technisch onderzoek ingesteld naar de mogelijke oorzaak en de verdere uitbreiding van de brand.

2. Algemeen / Korte toedracht

(...)

Het gedeelte rechts en de gehele 1^e verdieping werden door u sinds april 2012 aan een particulier verhuurd. (...)

Na blussing werd duidelijk dat een deel van de schuur, te weten de verhuurde verdieping, was ingericht als hennepkwekerij.

5.3 Plaats ontstaan

Aan de hand van het aangetroffen brandbeeld en de brandverloopindicatoren is het niet mogelijk om een plaats van ontstaan van de brand aan te wijzen. (...) Het lijkt bovendien gerechtvaardigd om te concluderen dat de brand op de begane grond ontstond en niet op de verdieping. (...)

6.5 Conclusie m.b.t. oorzaak

De oorzaak voor het ontstaan van de brand kon niet worden vastgesteld. (...) Gelet op de aanwijzingen dat de brand op de begane grond ontstond (...) lijkt er geen sprake van een causaal verband tussen de aanwezigheid van de hennepkweekruimte (...) op de verdieping en het ontstaan van de brand.”

- 2.7 Bij brief van 29 oktober 2012 heeft Gevolmachtigde van Verzekeraars dekking onder de inboedelverzekering afgewezen, omdat Consument op grond van artikel 22.1 en 22.2 van de inboedelvevoorwaarden binnen 1 maand de bestemmingswijziging, het houden van een hennepkwekerij, had moeten melden. Gelet op het hoge brandgevaar hadden Verzekeraars dit risico niet geaccepteerd. Het nalaten van het vermelden van deze bestemmingswijziging leidt tot verval van verzekeringsdekking. Bij brief van 21 januari 2013 heeft Gevolmachtigde van Verzekeraars ook de dekking onder de opstalverzekering afgewezen. De grondslag van

de afwijzingen is wederom (deze keer op grond van artikel 20.1 en 20.2 van de woonhuisvoorwaarden) het niet tijdig melden van een bestemmingswijziging, bestaande uit de aanwezigheid van een hennepkwekerij, en dat causaal verband bestaat tussen de brand en de hennepplantage.

- 2.8 Op 7 november 2012 zijn de verzekeringen door Gevolmachtigde opgezegd per 7 januari 2013. Als motivering gold dat de bestemmingswijziging – het houden van een hennepkwekerij – van dien aard was dat de Verzekeraars de verzekeringen niet zouden hebben geaccepteerd dan wel zouden hebben gecontinueerd. Ook zijn de persoonsgegevens van Consument opgenomen in het Incidentenregister van Gevolmachtigde.
- 2.9 Op 20 november 2012 heeft expertisebureau Crawford Brand & Techniek een eindrapport aan Gevolmachtigde gezonden. In dit rapport staat onder meer het volgende.

“Algemeen

(...) Verzekerde verklaarde tijdens ons bezoek dat hij de loods sinds maart/april 2012 grotendeels verhuurde aan een persoon, waarvan hij ons niet de naam en adres kon noemen.

Bevindingen/Omvang van de schade

Ter plaatse stelden wij vast dat de vrijstaande loods achter de woning grotendeels of geheel verloren is gegaan, inclusief de inhoud. (...)

Schaderamingen

*Op grond van onze eerste indrukken raamden wij de opstalschade, inclusief bijkomende kosten op **EUR 320.000,00 inclusief BTW** en de schade aan huishoudelijke inboedel en bouwmaterialen ten behoeve van de verbouwing, afgaande op verkregen informatie en schattingen van uw verzekerde, op **EUR 55.000,00 inclusief BTW.** (...)*

Opmerkingen

Op 31 oktober 2012 verzocht u ons onze werkzaamheden in deze te beëindigen aangezien er voor deze schade geen recht bestaat op een schadevergoeding.“

- 2.10 Consument heeft hiertegen bij brief van 23 november 2012 aan Gevolmachtigde, alsmede bij brief van 12 december 2012 aan Verzekeraars, bezwaar gemaakt en doet een beroep op vernietiging van de algemene voorwaarden, omdat ze niet ter hand zijn gesteld. Verder stelt Consument dat hij niet op de hoogte was van de bestemmingswijziging, alsmede dat causaal verband tussen de bestemmingswijziging en de brand ontbreekt.
- 2.11 Op 3 december 2012 heeft Biesboer aanvullend gerapporteerd. In dat rapport staat onder meer het volgende.

“indien een brand in het geheel separate kantoor op de parterre (een kleine rechthoekige ruimte) zou zijn ontstaan, dan zou ook de verdiepingsvloer slechts plaatselijk zijn weggebrand, namelijk alleen boven deze ruimte. Het vuur zou zich vervolgens op de verdieping uitgebreid hebben. Het overige deel van de verdiepingsvloer zou dan, de redenering van Gorissen & Van der Zande volgend, grotendeels intact gebleven zijn. Hiervan is geen sprake zo is geconstateerd, de vloer is namelijk geheel opgebrand. Het aangetroffen brandbeeld verzet zich dan ook tegen de hypothese van de onderzoeker van Gorissen en Van der Zande.”

- 2.12 Op 19 december 2012 hebben Verzekeraars bericht hun standpunt te handhaven. Voor wat betreft de registratie, delen zij mede dat het een neutrale schademelding betreft en een registratie van de opzegging.
- 2.13 In juni 2013 heeft het Openbaar Ministerie aan Consument onder meer het volgende bericht.
*“Op mijn parket is op 20 december 2012 een proces-verbaal ingekomen waarin u als verdachte bent aangemerkt. Het betreft de feiten “telen van hennep”, gepleegd in de periode van 01 april t/m 26 juli 2012 in een loods op perceel [straat] te [plaats].
Inmiddels heb ik besloten u daarvoor niet (verder) te vervolgen.
De reden hiervoor is dat ik onvoldoende overtuigend bewijs aanwezig acht..”*
- 2.14 Consument heeft bij de Ombudsman een klacht ingediend tegen Verzekeraars, Gevolmachtigde en Tussenpersoon. Deze klachten zijn door de Ombudsman ongegrond verklaard. Ten aanzien van de klachten over de Verzekeraars en Tussenpersoon is beroep ingesteld bij de Geschillencommissie.

3. Geschil

- 3.1 Consument vordert dat Verzekeraars dekking verlenen voor de brandschade aan het bijgebouw van 26 juli 2012.
- 3.2 Aan deze vordering legt hij ten grondslag dat:
- Primair:
- door Consument vanaf het begin van de procedure een beroep op vernietiging van de risicowijzigingsbedingen is gedaan. De voorwaarden zijn niet op de door de wet voorgeschreven wijze elektronisch aan hem beschikbaar gesteld, dat wil zeggen met een directe link naar de algemene voorwaarden en de mogelijkheid de voorwaarden vervolgens op te slaan op een duurzame drager (vgl. Arrest Hof van Justitie EU van 5 juli 2012 (ECLI:EU:C:2012:419, zaak C-49/11, Content Services). Uit het door Verzekeraars overgelegde formulier van 1 juli 2013 blijkt niet dat in 2010 de voorwaarden correct en tijdig ter hand zijn gesteld. Het is aan Verzekeraars te bewijzen dat de voorwaarden correct en tijdig ter hand zijn gesteld. Dit hebben zij niet gedaan.
- Voor zover het risicowijzigingsbeding een kernbeding zou betreffen, is door Verzekeraars niet aangetoond dat wilsovereenstemming is bereikt. Verzekeraars hebben geen, door Consument ondertekend aanvraagformulier in het geding gebracht waarop staat dat Consument akkoord zou zijn met de voorwaarden.
- Subsidiair:
- Consument heeft Gevolmachtigde c.q. Tussenpersoon op de hoogte gesteld van het regelmatig verhuren van het bijgebouw. De reden van verhuur was opslag. Dit is hetzelfde risico als waarvoor Consument het bijgebouw zelf gebruikte. Van risicowijziging is in verband met verhuur derhalve geen sprake.
  - Consument was niet op de hoogte van de aanwezigheid van een hennepkwekerij. Van verzuim van een meldingsplicht kan eerst sprake zijn als de verzekeringnemer kennis heeft van de risicowijziging. Door Consument wordt betwist dat een informant heeft

verklaard dat een henneplucht werd geroken. Consument heeft de heer [X] meegenomen naar de zitting om hem te laten verklaren dat hij niet met Biesboer heeft gesproken over een henneplucht.

- Consument stelt dat tussen de oorzaak van de brand en de hennepkwekerij geen causaal verband bestaat, zodat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is een beroep te doen op de risicowijzigingsclausule.

3.3 Verzekeraars hebben, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- het risicowijzigingsbeding is tussen partijen overeengekomen. De aanvraag omvatte uitdrukkelijk de toepasselijkheid van de algemene voorwaarden. Door acceptatie van de aanvraag is over de toepasselijkheid wilsovereenstemming bereikt (Rechtbank Rotterdam, 28 november 2012, ECLI:NL:RBROT:2012:BY7505). Als het beding als kernbeding wordt aangemerkt, wat volgens Verzekeraars het geval is (Rechtbank Rotterdam 26 september 2011, ECLI:NL:RBROT:2012:BY0533), omvat de wilsovereenstemming ook het beding zelf. Als het beding als algemene voorwaarde wordt aangemerkt is aan het vereiste van terhandstelling voldaan nu de polis langs elektronische weg tot stand is gekomen en de hierop toepasselijke voorwaarden aldus op de voet van artikel 6:234 lid 2 BW ook langs elektronische weg ter hand konden worden gesteld, hetgeen ook daadwerkelijk is geschied (Hof Arnhem, 9 oktober 2012, ECLI:NL:GHARN:2012:BX9811).

- de verzekeringen zijn aangegaan voor gebouwen die bestemd zijn voor particuliere bewoning. Niet alleen de hennepkwekerij, maar ook de verhuur van een bijgebouw bij het woonhuis ten behoeve van opslag van bouwmaterialen, moet als een risicowijziging worden aangemerkt.

- voor een geslaagd beroep op artikel 293 K (oud) is niet vereist dat de bestemmingswijziging door toedoen of met medeweten van de verzekeringnemer is tot stand gekomen (Hoge Raad 1 mei 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2638 en Geschillencommissie Kifid 2012-103). Overigens betwisten Verzekeraars dat Consument geen weet had van de hennepkwekerij.

- de hennepkwekerij is de meest aannemelijke oorzaak van de brand. Door Biesboer is de door Consument aangedragen alternatieve oorzaak weerlegd. Hoe dan ook betekent het ontbreken van causaal verband geenszins dat geen beroep kan worden gedaan op risicowijziging.

- Consument heeft nagelaten direct, maar in elk geval binnen vier weken, de risicowijziging te melden. Consument heeft geen aanknopingspunt verschaft op grond waarvan aangenomen zou kunnen worden dat de hennepkwekerij pas vlak voor de brand was ingericht. Ook uit het expertiserapport van Biesboer volgt dat door een informant is verklaard dat hij ongeveer een maand voor de brand ter plaatse een henneplucht heeft geroken en Consument daarop heeft gewezen.

In de zaak tegen Tussenpersoon

3.4 Indien de vordering jegens Verzekeraars niet slaagt, vordert Consument dat Tussenpersoon de schade vergoedt die wordt geleden door het feit dat dekking door Verzekeraars wordt afgewezen.

3.5 Aan deze vordering legt hij ten grondslag dat Tussenpersoon tekort is geschoten in zijn zorgplicht, omdat bij de advisering voor het oversluiten van de verzekeringen niet aan de Verzekeraars is gemeld dat het bijgebouw regelmatig zou worden verhuurd. Dit was bij de

voorgaande verzekering bij Fortis wel gemeld en had door Tussenpersoon ook aan de nieuwe Verzekeraars moeten worden gemeld. Nu Verzekeraars zich mede op het standpunt stellen dat het niet melden van verhuur een risicowijziging inhoudt en dekking daardoor verval, meent Consument dat dit aan Tussenpersoon te wijten is.

- 3.6 Tussenpersoon heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd. Tussenpersoon stelt dat niet hij, maar Gevolmachtigde heeft geadviseerd en bemiddeld bij het oversluiten van de verzekeringen. Tussenpersoon kan derhalve niet worden aangemerkt als adviseur en op hem rustte dan ook geen zorgplicht uit dien hoofde. Tussenpersoon is niet aansprakelijk voor handelingen en gedragingen van Gevolmachtigde.

4. Beoordeling

- 4.1 Aan de orde is allereerst de vraag of de Verzekeraars zich mogen beroepen op de bepaling over risicowijziging.
- 4.2 De Commissie is van oordeel dat de onderhavige risicowijzigingsclausule een algemene voorwaarde is in de zin van art. 6:231 BW en derhalve geen kernbeding in de zin van genoemde wetsbepaling nu blijkens de wetgeschiedenis verval van recht-bedingen geen kernbedingen zijn. Uit de Parlementaire Geschiedenis komt immers naar voren dat het feit dat een beding is onder te brengen onder de lijsten van art. 6:236-237 BW – in casu art. 6:237 sub h BW – meebrengt dat de betreffende clausule geen kernbeding is. Zie Parl. Gesch. Inv. Boeken 3,5 en 6, p. 1521. Het betreft in casu een verval-van-recht-clausule nu verzekerde in beginsel recht heeft op uitkering, maar dit recht door een bepaalde omstandigheid verliest. Overigens geldt voor *elektronische* terhandstelling van kernbedingen op grond van artikel 6:227b lid 2 BW dezelfde norm als die welke geldt voor *elektronische* terhandstelling van algemene voorwaarden op grond van art. 6:234 lid 2 BW, zodat het onderscheid de facto niet relevant is.
- 4.3 Op grond van artikel 6:233 sub b BW is een beding in de algemene voorwaarden vernietigbaar indien de gebruiker (Verzekeraars) aan de wederpartij (Consument) niet de mogelijkheid heeft geboden om van de algemene voorwaarden kennis te nemen. Tussen partijen is niet in geschil dat de onderhavige overeenkomsten langs elektronische weg tot stand zijn gekomen. Gelet op artikel 6:234 lid 2 BW dienden Verzekeraars de algemene voorwaarden bij het sluiten van de overeenkomst langs elektronische weg aan Consument ter beschikking te stellen, op een zodanige wijze dat deze door hem konden worden opgeslagen en toegankelijk waren ten behoeve van latere kennisneming.
- 4.4 Nu Consument heeft betwist dat op het aanvraagformulier een weblink stond naar de algemene voorwaarden en dat hij de algemene voorwaarden voor of tijdens het sluiten van de overeenkomst heeft ontvangen of kon inzien en opslaan, is het aan Verzekeraars te bewijzen dat de voorwaarden ter beschikking zijn gesteld op de in de wet voorgeschreven wijze. Anders dan is overwogen in de uitspraak van het Hof Arnhem van 9 oktober 2012 (ECLI:NL:GHARN:2012:BX9811), waarnaar Verzekeraars verwijzen, is in onderhavige procedure wel in geschil of Consument tijdens de aanvraagprocedure, alvorens een

overeenkomst tot stand kwam, zich akkoord heeft verklaard met de voorwaarden, en of hij die op dat moment via een hyperlink kon inzien, opslaan en printen. Er is immers geen origineel aanvraagformulier meer beschikbaar, zodat niet is vast te stellen of Consument zich akkoord heeft verklaard met de algemene voorwaarden, noch dat Consument een exemplaar van de algemene voorwaarden heeft ontvangen of kon inzien. Uit het arrest van het Hof van Justitie EU van 5 juli 2012, ECLI:EU:C:2012:419 (zaak C-49/11, Content Services) volgt dat vereist is dat de informatie wordt aangeboden op een duurzame drager, zodat de consument de informatie kan opslaan en gewaarborgd is dat de inhoud ervan niet wordt gewijzigd en dat de informatie gedurende een passende termijn toegankelijk is. Niet is komen vast te staan dat Consument door de aanvraag heeft ingestemd met de algemene voorwaarden of dat de hyperlink op dat moment werkte en de algemene voorwaarden in pdf-formaat op te slaan waren. De hyperlink die op het polisblad wordt genoemd is bovendien thans niet meer beschikbaar, zodat zelfs achteraf niet is te controleren of de website waarop de voorwaarden via een hyperlink werden aangeboden als duurzame drager in de zin van r.o. 43 van het genoemde arrest van het Hof van Justitie EU kan worden aangemerkt. Uit het systeem van art. 6:234 volgt dat de gebruiker van algemene voorwaarden het initiatief tot bekendmaking van de algemene voorwaarden moet nemen, en wel op zodanige wijze dat voor de wederpartij duidelijk is welke voorwaarden op de rechtsverhouding van toepassing zijn en dat de wederpartij daarvan eenvoudig kennis kan nemen. Aan de in art. 6:233 sub b BW vervatte norm is niet reeds voldaan indien de wederpartij de mogelijkheid heeft zelf door gebruikmaking van internet de toepasselijke voorwaarden te raadplegen (vgl. Hoge Raad 11 februari 2011, [ECLI:NL:HR:2011:BO7108](#)).

- 4.5 Voorts moet worden geoordeeld dat aan het door Verzekeraars in het geding gebrachte niet-ondertekende aanvraagformulier niet een zodanig sterk en essentieel bewijskracht kan worden toegekend dat als vaststaand kan worden aangenomen dat Verzekeraars aan Consument een redelijke mogelijkheid hebben geboden om van de algemene voorwaarden kennis te nemen.
- 4.6 Het door Consument in verband daarmee gedane beroep op vernietiging van de algemene voorwaarden slaagt derhalve, zodat Verzekeraars geen beroep kunnen doen op de risicowijzigingsclausule. Nu Verzekeraars geen andere argumenten hebben aangedragen voor een afwijzing, zal de Commissie de vordering van Consument toewijzen. Nu Consument in het gelijk wordt gesteld, dienen Verzekeraars tevens het door Consument betaalde klachtgeld ad € 50,- voor de behandeling van dit geschil aan Consument te vergoeden.
- 4.7 Ten aanzien van de vordering van Consument tegenover Tussenpersoon, stelt de Commissie vast dat Consument bij die klacht geen belang meer heeft nu de Verzekeraars geen beroep toekomt op de risicowijzigingsclausule. Deze vordering behoeft derhalve geen nadere bespreking. Het al dan niet doorgeven van verhuur bij de aanvraag doet immers niet meer ter zake, zodat de vordering jegens de Tussenpersoon wordt afgewezen.
- 4.8 Op grond van artikel 40.4 van het reglement is een uitspraak voor partijen niet bindend, ook niet indien zij de in dat lid bedoelde verklaring hebben afgelegd, indien daarin aan hoofdsom (exclusief vertragingsrente en kosten) een bedrag wordt toegewezen van

- meer dan € 250.000 indien de Aangeslotene lid is van het Verbond van verzekeraars of de Nederlandse Vereniging van Banken;
- meer dan € 100.000 in alle overige gevallen.

Nu de vordering jegens Verzekeraars wordt toegewezen en het beloop van de vordering een belang vertegenwoordigt van meer dan € 250.000,- wordt de uitspraak tegen de Verzekeraars niet-bindend. Een redelijke uitleg van het reglement brengt mee dat de uitspraak tegen de Tussenpersoon ook niet-bindend is, nu de afwijzing van die vordering van Consument afhankelijk is gesteld van de toewijzing jegens Verzekeraars.

- 4.8 Op grond van artikel 5.6 van het Reglement van de Commissie van Beroep stelt de Commissie beroep bij de Commissie van Beroep open tegen deze beslissingen.

5. Beslissing

De Commissie beslist conform artikel 40 van het reglement in de vorm van een niet-bindend advies dat Verzekeraars binnen vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd, aan Consument dekking verlenen voor de brandschade aan het bijgebouw van 26 juli 2012, alsmede aan Consument € 50,- betalen als vergoeding van diens eigen bijdrage aan de behandeling van deze klacht.

De vordering van Consument jegens de Tussenpersoon wordt bij gebrek aan belang afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht-1/4#stappen-plan.